

PEFC Suomi
PEFC Finland

UUTISKIRJE - JOULUKUU 2009
www.pefc.fi

Kansainvälisen PEFC:n 2009 yleiskokouksessa Pariisissa järjestön uudeksi puheenjohtajaksi valittiin William Street.

PEFC:n puheenjohtajan tehtävän lisäksi William Street toimii yhdysvaltalaisessa ammattijärjestössä ja kansainvälisessä Builders and Woodworkers International (BWI) -järjestössä puu- ja metsäohjelman johtajana. BWI edustaa yhteensä kahdeksaa miljoonaa järjestön toimialoilla eri maissa työskentelevää työntekijää.

Puheessaan PEFC:n kymmenvuotisjuhliin kokoontuneelle yleisölle uusi puheenjohtaja palautti mieleen PEFC:n ensimmäisen vuosikymmenen saavutuksia ja pohti alkavan vuosikymmenen haasteita ja mahdollisuuksia.

PEFC on vakiintunut varsinkin Euroopassa, Pohjois-Amerikassa ja Australiassa laajasti käytössä olevaksi metsäsertifointijärjestel-

mäksi. Seuraavan kolmen vuoden aikana PEFC:n painopiste on markkinoinnin kehittämässä. Lisäksi haasteena on löytää mm. Aasiassa, Afrikassa ja Etelä-Amerikassa käytännöt sellaisiin toimintatiloihin, joissa lainsäädäntö ei määritä yksiselitteisiä puitteita toiminnalle ja joissa omistusoikeus metsään onkin esimerkiksi paikallisyhteisöillä.

Ritva Toivonen ojensi marraskuussa 2009 pidetyssä yleiskokouksessa PEFC-jatkohyväksyntään tähtäävän hakemuksen Mike Clarkille, joka jättää kansainvälisen PEFC:n puheenjohtajan tehtävän vuoden loppussa. Suomen ensimmäisen PEFC-hakemuksen toimittamisesta Prahassa oli tullut kuluneeksi kulunut lähes päivälleen kymmenen vuotta.

Kotimainen joulukuusi on ekologinen ja työllistävä valinta

Ville Suominen oli mukana Helsingin Hakuninmaalla järjestämässä yrityslahjaksi meneviä Pertti Rämön kuusia.

Kotimainen joulukuusi on tuotu läheltä, jolloin kuljettaminen aiheuttaa kustannuksia ja päästöjä vain vähän. Lannoitteita ja torjunta-aineita ei kotimaisten kuusten kasvattamisessa juurikaan käytetä.

Karkkilassa asuva joulukuusten kasvattaja **Anelma Sundström** tietää kuinka paljon torilta tai marketin pihasta ostetun tunnelmanluojan hyväksi on tehty työtä. Häneltä lähtee tänä jouluksi markkinoille noin tuhat taimesta asti kasvatettua joulupuuta.

Pieni kuusentaimi vaatii huolenpitoa, jotta ympärillä kasvava heinä ei tukahduttaisi sitä kuoliaaksi. Anelma Sundströmin tilalle ensimmäiset joulukuusenalat istutettiin 13 vuotta sitten.

- Nyt kuusia kasvaa noin viiden hehtaarin alalla. Viime keväänä muotoleikkasimme niistä noin

Anelma Sundström ja Tapani Hurme toteavat tänä jouluksi kaadettujen joulukuusien kasvaneen hyvin. Neulasissa oli viime kesänä niin hyvä väri, että lannoittamista ei tarvinnut edes harkita.

9 000 kappaletta yhdessä tyttäreni Pia Hurmeen, ja hänen miehensä Tapanin kanssa.

Anelma Sundström kasvattaa joulupuiksi lähinnä kotimaisia metsäkuusia. Jalokuuset eivät ole tuulisen peltoaukean keskellä menestyneet. Osan kuusistaan karkkilalaiset kasvattajat myyvät itse, osa markkinoidaan välittäjien kautta.

Kotimaisten joulupuiden ja koristehavujen kasvatusta ja markkinointia edistävä Joulupuuseura arvioi, että Anelma Sundströmin kaltaisia kasvattajia on Suomessa tällä hetkellä noin 600. Yhteensä kasvamassa on noin kolme miljoonaa puuta tulevien joulujen tarpeisiin.

Puunkorjuun koneellistuminen on vähentänyt latvoista ja harvennushakkuilta saatavien kuusten tarjontaa, mutta niitäkin on markkinoilla. Hakkuuleimikoilta hankitaan suuria kuusia esimerkiksi kaupunkien toreille ja ostoskeskuksiin.

Isot kuuset koneilla

Joulukuusia 60-luvulta saakka välittäneen **Pertti Rämön** erikoisuutena on suuret joulukuuset. Täksikin jouluksi hän pystyttää kolmisenkymmentä 8-12-metristä kuusta lähinnä julkisiin tiloihin. Kuuset hankitaan yksityismetsänomistajilta ja Vantaan kaupungin metsistä.

- Kuuset otetaan usein alas nosturilla, ja kääretään sitten verkkovinyyliin. Pituudeltaan 10-metrisen joulukuusen tyvellä latvus voi olla kuusikin metriä leveä. Verkkoon kääritynä siitä saadaan ehjänä säilyvä, läpimitaltaan alle kolmemetrinen paketti.

- Iso kuusi ei saa olla kaadettaessa jäätä. Odotamme ensimmäisiä yöpakkasia. Kaatotyöt alkavat yleensä lokakuun lopulla. Ensimmäiset kuuset pystytimme tänä vuonna heti marraskuun alussa Turkuun.

Pertti Rämö on toimittanut kuusia Suomen metsistä myös ulkomaille. Lontolaisten joulua hän ilahdutti jokunen vuosi sitten 12-metrillä suomalaiskuusella. *- Iso kuusi vaatii sellaisen 2000-3000 kilon jalu-*

Joulukuusen hoito-ohjeita

- Kaada sisätiloihin tuleva joulukuusi aikaisintaan neljä viikkoa ennen joulua. Säilytä kaadettua kuusta ulkotiloissa.
- Älä kuljeta kuusta suojaamattomana esimerkiksi auton katolla pitkiä matkoja.
- Sulata jäässä oleva kuusi hitaasti ennen kuin asetat sen jalkaan.
- Lyhennä kuusta riittävästi, tai sahaa sen tyvestä ainakin muutama sentti pois.
- Tarkista päivittäin, ettei vedenpinta pääse laskemaan jalassa kuusen tyveä alemmas.
- Aseta kuusi mahdollisimman kauas lämmönlähteistä.

Lähde: Joulupuuseura ry

Saamelaiset ovat Ylä-Lapin yrittäjiä ja yksityismetsänomistajia

Metsätalous, matkailu ja porotalous ovat merkittäviä elinkeinoja Ylä-Lapissa. Saamelaisista tuli metsänomistajia vuonna 1948 voimaan astuneen porotilalain myötä.

Enontekiön, Utsjoen ja Inarin kuntien alueilla yksityismetsiä on yhteensä noin 170 000 hehtaaria. Vaikka Valtio eli Metsähallitus onkin suurin metsänomistaja Lapin pohjoisimmissa osissa, myös yksityishenkilöiden metsäomistuksella on merkitystä alueen työllisyydessä ja taloudessa.

Valtio tukee perinteisiä saamelaiselinkeinoja ja saamelaisten asumisoloja porotilalain, sekä porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain nojalla. Myös kestävään metsänhoitoon on Ylä-Lapin yksityismailla saatavissa valtion tukea.

Metsänhoidon yhdistäminen matkailuun ja porotalouteen onnistuu kyllä, sanoo inarilainen, sukujuuriltaan saamelainen **Oula Jomppanen**. Hänen päätoimeentulonaan on Lomakylä Valkeaporo Lemmenjoen kansallispuiston kupeella.

Valkeaporo järjestää matkailijoille muun muassa vene- ja kullanhuhdontaretkiä kansallispuiston alueella. - *Kansallispuiston saaminen Lemmenjoelle oli oikea lottovoitto. Luontomatkailussa Lemmenjoen vanhat metsät ovat hyvässä käytössä.*

Omista metsistä kertyvää sahapuuta Oula Jomppanen käyttää rakennushankkeisiinsa. Pienempiläpimittainen kuitupuu matkustaa Ylä-Lapista pääosin jalostettavaksi Kemiin Veitsiluodon tehtaille. - *Palkkatyönä ajan joskus hakkuukonettakin. Uskon, että puuta ostetaan alueelta jatkossakin, vaikka hinnat vaihtelevat.*

Oula Jomppasellakin on jonkin verran omia poroja. Porot eivät hänen mukaansa juurikaan aiheuta ongelmia metsien hoidolle, sillä toisin kuin sukulaisensa hirvet, porot eivät syö männyntaimien latvoja.

Metsänuudistamisessa Jomppanen suosii keveitä maanmuokkausmenetelmiä. - *Yritän välttää koneellisia muokkauksia. Työtähän se kyllä teettää. Vuonna 1982 riehuneen Mauri-myrskyn tekemiä aukkoja uudistimme niin, että minä kuokin laikut ja vaimo kylvi perässä siemenet. Nyt niillä alueilla kasvaa parimetrinen männyntaimikko.*

Merkittävä osa Ylä-Lapin yksityismetsistä on saamelaisten omistuksessa, sanoo Ylä-Lapin metsänhoitoyhdistyksen toiminnanjohtajana 23 vuotta toiminut **Vesa Väisänen**. - *Metsänhoitoyhdistyksen hallinnossa on vahva poromiesten edustus, muun muassa meidän yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja elää lähes täysin porotaloudesta.*

Yksityisten metsätilojen keskipinta-ala on Ylä-Lapin alueella noin 74 hehtaaria. Vaikka kasvuolosuhteet ovat ankarammat kuin etelämpänä, on yksityismaiden puuston vuotuisen kasvu kuitenkin noin 92 000 kiintokuutiometriä, ja keskimääräinen hakkuukertymä 82 000 kiintokuutiometriä. Lähes 90 prosenttia siitä on mäntyä.

Vesa Väisänen Ylä-Lapin metsänhoitoyhdistyksestä kertoo, että käytännön työssä ei näy, onko metsänomistaja saamelainen vai jotakin muuta sukujuuriltaan.

Oula Jomppasen kädellä olevaa kuukelia kutsutaan metsämiehen kaveriksi. Kuukelia tavataan erityisesti Lapissa ja Peräpohjolassa.

Saamelaiset ja PEFC

- Suomessa saamelaisten kotiseutua on Ylä-Lapin, eli Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntien alue sekä Sodankylän kaupungin Vuotson alue.
- Ylä-Lapin metsänhoitoyhdistys on mukana Lapin metsäkeskusalueen PEFC-ryhmäsertifioinnissa.
- Saamelaisilla on Suomessa kotiseutualueellaan kulttuuri-itsehallinto. Saamelaisten korkein poliittinen edustaja on Saamelaiskäräjät.
- Saamelaiskäräjien, Koltaneuvoston ja Metsähallituksen yhteinen näkemys valtion hallinnassa olevien alueiden ja luonnonvarojen hoitamisesta ja käyttämisestä Saamelaisten kotiseutualueella on kirjattu Suomen tarkistettuihin PEFC-kriteereihin.

Hyvä lukija

Vuosi 2009 on päätyvässä ja on aika pysähtyä hetkeksi ennen kuin PEFC Suomen kymmenvuotisjuhlayksi eli vuosi 2010 pyörähtää käyntiin.

PEFC-sertifioituja metsähehtaareja kertyi vuoden aikana maailmalla lisää niin, että yhteensä näitä on jo yli 220 miljoonaa hehtaaria. Tämä on enemmän kuin EU-maiden metsäpinta-alat yhteensä, joten olemme mukana globaalisti merkittävässä toiminnassa. Haastetta riittää, sillä vain noin 9 % maailman metsistä on sertifioitu.

Meillä Suomessa aivan erityistä oli metsien hoidon PEFC-vaatimusten tarkistaminen. Olemme uranuurtajia ja ensimmäinen maa maailmassa, joka on tarkistanut kriteerit jo kahdesti.

Tästä mittavasta ja haastavasta työstä kiitos kuuluu erityisesti kaikille vaatimusten tarkistustyössä mukana olleille, eli niin standardityöryhmässä ja työvaliokunnassa toimineille kuin kaikille luonnosten sisältöön tutustuneille ja kommenttinsa toimittaneille.

Näiden satsausten ansiosta meillä on entistä käyttökelpoisempi ja juuri tämän ajan tarpeisiin vastaava standardi. Uskonkin, että standardimme kansainvälinen arviointi johtaa ensi vuonna hyväksyntään. Tämä tuo jatkossakin pohjan suomalaisten metsien kestäväälle hoidolle kansainvälisesti tunnustetulla ja hyväksytyllä tavalla.

Nyt lopuillaan olevan vuoden tuleamme muistamaan siitä, että PEFC-merkittyjen tuotteiden määrä kasvoi merkittävästi sekä maailmalla että meillä Suomessa. Tämä kertoo yritysten ja kuluttajien aidosti lisääntyneestä kiinnostuksesta suunnata hankintojaan tuotteisiin, joihin käytetty puukuuti on peräisin kestävästi hoidetuista metsistä.

Olemme kehittäneet viestintää voimakkaasti. PEFC-sertifioinnista kiinnostuneita palveleva verkkosivusto lanseerattiin keväällä. Järjestimme seminaareja ja messuille osallistuimme entistä aktiivisemmin. Perustimme erityisen viestintätyöryhmän ja laadimme monivuotisen viestintäohjelman. Myös uutiskirjettä kehitettiin ja yritysvierailuja teimme entistä enemmän.

PEFC-palveluiden piiriin tulikin vuoden mittaan yli kaksikymmentä uutta yritystä, jotka hankkivat PEFC-merkin käyttöoikeuden. Näistä yrityksistä yli puolet tarjoaa painopalveluita. Myös kuluttajatuotteita valmistavien piirissä heräsi vahva kiinnostus puun kestävästä alkuperästä kertovaa PEFC-merkkiä kohtaan. Vilkaat yhteydenotot ennustavat myös ensi vuodesta näiltä osin työntäyteistä.

Vuoden 2010 toiminnassa painotamme entistä vahvemmin markkinointia ja viestintää. Tällä saralla toteutamme kansainvälisen PEFC:n strategiaa ja toimimme yhteistyössä Genevessä sijaitsevan PEFC:n "pääkonttorin" ja eri maissa sijaitsevien sisarorganisaatioidemme kanssa.

Haluan toivottaa kaikille lukijoille rauhaisaa joulua ja menestyksekkästä uutta vuotta. Olen varma, että vuonna 2010 meillä on aihetta juhlaan paitsi kuluneen kymmenen vuoden ansiosta niin myös siksi, että kiinnostus PEFC-sertifiointiin ja -merkkiin kasvaa koko ketjussa markkinoilta metsään.

Ritva Toivonen
puheenjohtaja
PEFC Suomi

Viimeisimmät Suomessa myönnetyt PEFC-merkin käyttöoikeudet

- **Huhtamäki Foodservice Finland Oy - PEFC/02-31-137**
Manufacturing and development of paperboard disposables and food packages. Sales and marketing of paperboard and plastic disposables and food packages.
- **Timberwise Oy - PEFC/02-31-138**
Parketin valmistus ja myynti
- **Kyriiri Oy - PEFC/02-31-139**
Painopalvelut
- **Mapiton Oy - PEFC/02-31-140**
Painopalvelut. PEFC-sertifioituiden paperit ja kartonkituotteet
- **Tehomet Oy - PEFC/02-31-141**
Dekoratiivisten puurakenteisten valaisinpylväiden valmistus
- **Veljekset Vaara Oy - PEFC/02-31-142**
Sahatavaran, jatkojalosteiden ja sivutuotteiden valmistus ja myynti
- **Lappset Group Oy - PEFC/02-31-143**
Piha- ja ympäristörakenteet
- **Stora Enso Oyj Heinolan Flutingtehdas - PEFC/02-31-144**
Aallotuskartongin valmistus, markkinointi ja toimitukset
- **Foritec Oy - PEFC/02-31-145**
Trade of roundwood, sawngoods and veneer without taking physical possession of the goods
- **Kirjapaino Markprint Oy - PEFC/02-31-146**
Kirjapainopalvelut
- **Kontiotuote Oy - PEFC/02-31-147**
Puunhankinta, sahatavaran ja sivutuotteiden valmistus ja myynti
- **Oy Kausala Wood Ltd - PEFC/02-31-148**
Puunhankinta, sahatavaran ja sivutuotteiden valmistus ja myynti.

Sarah Price seminaaripuhujana Helsingissä

PEFC:n päätoimistossa Genevessä työskentelevä Sarah Price esitteli PEFC:n kansainvälistä markkinointia ja viestintää Helsingissä marraskuussa pidetyssä seminaarissa, jossa kerrottiin tuotteiden suunnittelijoille, valmistajille ja markkinoijille sekä hankkijoille vastaaville henkilöille PEFC-sertifioinnista ja -merkin käytöstä.

Kokemuksiaan kansainvälisiltä tuotemarkkinoilta seminaarissa jakoivat piha- ja ympäristörakenteita – kuten leikkiympäristöjä – valmistava Lappset Group ja puulattiamateriaaleja valmistava Timberwise Oy.

PEFC/02-1-01

PEFC Suomi

Sitratie 7, 00420 Helsinki
p. 0400 765 437, f. 09 563 0329
office@pefc.fi, www.pefc.fi